

دانشگاه تربیت مدرس

جمعیت و تنظیم خانواده

تألیف: دکتر علیرضا ذاکری

سر شناسه : ذاکری، علیرضا، ۱۳۴۸.
 عنوان و نام پدید آور : جمعیت و تنظیم خانواده / تألیف علیرضا ذاکری.
 مشخصات نشر : تهران : دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۱۸۰ ص: مصور، جدول.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۵۱-۷۸-۸
 وضعیت فهرست نویسی : قیفا
 یادداشت : چاپ قبلی: شرح، ۱۳۸۵.
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۷۹.
 موضوع : تنظیم خانواده
 موضوع : آبستنی -- پیشگیری
 موضوع : جمعیت شناسی
 شناسه الزوده : دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی
 رده بندی کنگره : RG1۳۶/۵۲ ج ۸ ۱۳۸۹:
 رده بندی دیویی : ۶۱۳/۹۴:
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۲۶۷۲۹۷:

دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

عنوان : جمعیت و تنظیم خانواده
 تألیف : علیرضا ذاکری
 نویب چاپ : چاپ اول ۱۳۸۹
 انتشارات : دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی
 لیتوگرافی : رضا
 چاپ : ناطقی
 ناظر فنی : غلامرضا کارگریان مروستی
 شمارگان : ۱۰۰۰ جلد
 قیمت : ۳۰۰۰ تومان
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۵۱-۷۸-۸

ISBN: 978-964-2651-78-8

کلیه حقوق این اثر برای مولف و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی محفوظ است.

نشانی: تهران، لویزان - کد پستی ۱۶۷۸۸ - صندوق پستی ۱۶۳ - ۱۶۷۸۵ - تلفن: ۲۲۹۷۰۰۶۰-۹

نمبر: ۲۲۹۷۰۰۷۰ پست الکترونیک sru@sru.ac.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار

بخش اول: جمعیت شناسی

فصل اول

- ۵..... جمعیت و جمعیت شناسی
- ۶..... جمعیت و مفاهیم آن
- ۷..... تاریخچه جمعیت و جمعیت شناسی در جهان و ایران
- ۹..... روش های مطالعه جمعیت
- ۱۰..... جمعیت شناسی
- ۱۱..... ترکیب یا ساختار جمعیت
- ۱۵..... حرکات جمعیت و عوامل مؤثر بر آن
- ۲۲..... شاخص های جمعیت

فصل دوم

- ۳۱..... سیاست های جمعیتی و تنظیم خانواده
- ۳۲..... سیاست های جمعیتی
- ۳۵..... تنظیم خانواده
- ۳۷..... تاریخچه تنظیم خانواده

بخش دوم: تنظیم خانواده

فصل سوم

- ۴۱..... فیزیولوژی سلول و تولید مثل
- ۴۱..... سلول
- ۴۲..... انواع تقسیم سلولی
- ۴۵..... تولید مثل
- ۴۵..... تولید اسپرم

۴۶	 تولید تخمک
۴۷	 لقاح
۴۹	 تشکیل جنین

فصل چهارم

۵۱	 آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تولید مثل زن
۵۲	 دستگاه تناسلی زن
۵۸	 سیکل جنسی
۶۴	 سیکل رحمی
۶۵	 حاملگی

فصل پنجم

۶۷	 آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تولید مثل مرد
۶۸	 بیضه ها
۷۲	 تولید اسپرم
۷۳	 اسپرموگرام چیست

فصل ششم

۷۵	 آمیزش و حاملگی
۷۵	 آمیزش
۷۸	 حاملگی
۸۰	 عوامل موثر بر میل جنسی
۸۰	 غذا ها
۸۱	 داروها
۸۳	 مواد مخدر

فصل هفتم

۸۵	 تنظیم خانواده و جلوگیری از بارداری
۸۶	 اهداف برنامه تنظیم خانواده
۸۷	 برنامه های خدمات تنظیم خانواده
۸۷	 تاریخچه تنظیم خانواده

۸۸	اهمیت تنظیم خانواده.....
۸۹	روش‌های جلوگیری از بارداری.....
۹۲	قرص‌های ضد بارداری خوراکی.....
۹۲	انواع قرص‌های ضد بارداری.....
۱۰۰	قرص‌های ضد بارداری در مردان.....
۱۰۵	پیشگیری از بارداری در موارد اورژانس.....
۱۰۶	آمپول‌های تزریقی پیشگیری از بارداری.....
۱۰۹	کپسول‌های کاشتنی.....
۱۱۲	میکرو کپسول‌ها.....
۱۱۳	روش‌های مکانیکی پیشگیری از بارداری.....
۱۱۳	کاندوم.....
۱۱۶	کاندوم زنانه.....
۱۱۷	دیافراگم.....
۱۱۹	کلاهک سرویکس.....
۱۲۱	اسپرم کش‌ها.....
۱۲۲	اسفنج‌های ضد بارداری.....
۱۲۴	دستگاه داخل رحمی (IUD).....
۱۳۱	روش‌های طبیعی جلوگیری از بارداری.....
۱۳۴	روش‌های دائمی جلوگیری از بارداری.....
۱۳۹	روش‌های جدید پیشگیری از بارداری.....

فصل هشتم

۱۴۳	بیماری‌های مقاربتی.....
۱۴۴	ایدز.....
۱۴۹	راه‌های پیشگیری از ابتلا به ایدز.....
۱۴۹	سوزاک.....
۱۴۹	سیفیلیس.....
۱۴۹	شانکروئید.....

۱۵۰.....	واژینیت.....
۱۵۰.....	عفونت تریکوموناس واژینالیس.....
۱۵۰.....	تب خال تناسلی.....
۱۵۰.....	زگیل تناسلی.....

فصل نهم

۱۵۱.....	نارسائی‌های جنسی مردان و درمان آن.....
۱۵۲.....	اختلال عملکرد جنسی مردان.....
۱۵۴.....	فیزیولوژی نعوظ.....
۱۵۶.....	دلایل اختلالات جنسی مردان.....
۱۵۹.....	درمان اختلالات جنسی مردان.....
۱۷۱.....	منابع.....

پیشگفتار

اخیراً شاهد موج جمعیتی از جوانان ۲۰ تا ۲۵ ساله‌ای هستیم که در سال‌های ۱۳۶۵ و قبل از آن پا به عرصه گیتی گذاشته‌اند. این افراد امروز به شغل، تحصیل، امکانات معاش و ... نیاز دارند، از طرفی رشد و توسعه کشور علی‌رغم تلاش شبانه روزی مسئولین با سرعت رشد جمعیت نمی‌تواند همخوانی داشته باشد؛ لذا جوانان، عرصه فعالیت پیدا نمی‌کنند. پس انتظار می‌رود در سال‌های آینده با مشکلات بیشتری مواجه شویم زیرا در هر دوره، افراد جوان تولیدکننده و افراد زیر ۱۵ سال و بالای ۶۰ سال مصرف‌کننده هستند.

در پی سیاست‌های جمعیتی که بعد از سال ۱۳۶۵ در کشور عزیزمان اتفاق افتاد رشد جمعیت کشور کاهش یافت، به طوریکه رشد جمعیت که در سال ۱۳۷۲ برابر ۲/۳ درصد، بود در سال ۸۰ به ۱/۳۵ درصد رسید.

چنانچه مشکل امروز ما در سال‌های بعد نیز در صورت عدم کنترل جمعیت ممکن است حادث‌تر باشد؛ زیرا، هر جوان امروز فقط دارای دو فرزند شود، بیست سال دیگر جمعیت کشور چندین برابر خواهد شد. با توجه به همین مشکلات درس جمعیت و تنظیم خانواده در کلیه رشته‌های دانشگاهیپ ایجاد گردید.

یکی از راه‌های کنترل جمعیت، آموزش روش‌های پیشگیری از بارداری است. دانشجویان در بیشتر رشته‌های تحصیلی دانشگاهی به جز بعضی از رشته‌های گروه پزشکی، در مورد آناتومی و فیزیولوژی اندام‌های جنسی مطالب آموزشی دریافت نمی‌کنند از طرفی آموزش زمانی مؤثر خواهد بود که شخص از سیستم دستگاه تناسلی اطلاعات کافی داشته باشد. در آن صورت فرد ضمن برخورداری از مواهب غریزی خود، می‌تواند به طور اصولی و منطقی داوطلبانه بهترین روش را انتخاب نماید.

در این کتاب، سعی شده با ارائه مطالب جمعیتی، عمق فاجعه افزایش جمعیت و سیاست‌های جمعیتی مشخص شود. از طرفی کسی که این کتاب را مطالعه می‌کند، می‌تواند اطلاعات کاملی در مورد چگونگی تولید مثل از سلول تا انسان کامل با شناخت اندام‌های تناسلی بدون اصطلاحات پیچیده پزشکی به دست آورد.

همچنین با بیماری‌های مقاربتی و نارسایی‌های جنسی و روش درمان آن مطالبی را دریافت نماید.

این کتاب نمی‌تواند یک کتاب کامل از نظر جمعیتی، آناتومی بدن و اندام‌های جنسی و تمام بیماری‌های آن باشد؛ زیرا این علوم بسیار گسترده بوده و راجع به هر کدام از این موارد تعداد زیادی کتاب نوشته شده است. در این اثر تنها اطلاعات عمومی و کاربردی ذکر گردیده است و البته سعی شده از تمام کتب مرجع نکات مهم و تماماً کاربردی نیز آورده شود. البته این اثر خالی از اشکال نیست و صمیمانه پذیرای نقطه نظرات صاحب نظران و اساتید می‌باشم.

علیرضا ذاکری

تابستان ۱۳۸۵

www.ketab.ir